

ZiNL – Voornemen wijzigen pakket vitamines en mineralen In het bijzonder vitamine D / Calcium

Utrecht, 22 september 2016

Aan:

Zorginstituut Nederland
Afdeling Pakketadvies ZiNL
t.a.v. Mw. J. Zwaap
Postbus 320
1110 AH Diemen

Afzender

Expertise Centrum Pharmacotherapie bij Ouderen (Ephor)/
Special Interest Group Farmacotherapie bij Ouderen (SIG FTO), Nederlandse Vereniging voor
Klinische Geriatrie (NVKG)

Correspondentie adres:

EPHOR
Cissy van Marxveldtlaan 1
8453 WB Oranjewoud
T: 06 3383 1624
www.ephor.nl

Inleiding:

Er zijn berichten van een voornemen ter beheersing van de kosten om vitaminepreparaten / mineralen en in het bijzonder ook vitamine D bevattende producten buiten het verzekerde basispakket te brengen (Brief dr. M.T.H. van Raaij directoraat-generaal Curatieve Zorg VWS dd 05-04-2016 kenmerk 953986-149165-GMT).

In deze brief willen wij aangeven dat dit voornemen een verstrekende negatieve invloed op de kwaliteit van leven bij ouderen kan geven en aantoonbaar tot een verhoogde morbiditeit en mortaliteit bij ouderen kan leiden.

Wetenschappelijke gegevens over toepassing Calcium/ Vitamine D en analogen:

1. Osteoporose (botontkalking) en vitamine D

Orale toediening van een combinatie van een bisfosfonaat, vitamine D en calcium is, ter voorkoming van fracturen, de standaard therapie voor botontkalking. Uitsluitend in deze combinatie is de effectiviteit en kosteneffectiviteit van de behandeling aangetoond.

Therapietrouw van deze combinatie is op zich al een probleem. Het niet meer vergoeden van vitamine D en / of calcium zal de therapie ingewikkelder en duurder maken voor de patiënt en meer fracturen en een hogere mortaliteit bij ouderen geven. Op de Annual Meeting van de American Society of Bone and Mineral Research in Atlanta-USA zijn recent op 18 september 2016 nieuwe gegevens gepresenteerd: Bisfosfonaten (in combinatie met calcium/vit D) verminderen de mortaliteit met tenminste 40%, zowel bij vrouwen als bij mannen (ref. Medscape, Sept 18: Bisphosphonates Reduce All Cause Mortality in Women and Men).

2. Overige ziekten en vitamine D

-Hypoparathyreoidie (te langzame werking van de biijschildklier)

Calciumsuppletie en (actief) vitamine D zijn noodzakelijk om deze aandoening te behandelen, alternatieven zijn niet beschikbaar.

-Nierinsufficiëntie

In patiënten met een slechte nierfunctie is de toediening van vitamine D of vitamine D-analogen essentieel om ernstige osteoporose en andere metabole afwijkingen te voorkomen.

Solidariteit

Het solidariteitsbeginsel staat sterk onder druk indien vitamine D (incl. analogen) en calcium niet meer tot het basispakket in de zorg behoren en als zelfzorgproducten moeten worden aangeschaft. Het zijn vooral kwetsbare ouderen die niet voor hun eigen belangen kunnen opkomen en in die zin niet alleen lichamelijk kwetsbaar zijn maar ook in het laten horen van hun "stem" in het behouden van toegang tot noodzakelijke voorzieningen.

Niet (optimale) behandeling van bovenstaande drie patiëntcategorieën kan tot een aanzienlijke kostenstijging leiden door metabole ontregeling en fracturen. Vroegtijdig overlijden bij onderbehandeling met bisfosfonaten in combinatie met vitamine D (analogen) en/ of calcium is recent aangetoond .

Het continueren van de aanspraak op vergoeding voor deze patiëntencategorieën kan selectief geregeld worden via bijlage twee van de Regeling Zorgverzekering (Geneesmiddelenvergoedingssysteem).

Wij geven u het volgende in overweging:

- Het niet op recept beschikbaar zijn van calcium en/of vitamine D combinaties met bisfosfonaten zal voorspelbaar leiden tot prescriptie van duurdere preparaten: iv bisfosfonaten/denosumab etc..
- Alle klinische en kosteneffectiviteit studies naar fractuurpreventie door bisfosfonaten zijn uitgevoerd met bijbehorende suppletie van calcium/vitamine D.

Zorg die naar onze mening in het basispakket moet blijven:

- Hoge dosis vitamine D (maandelijkse toediening in sterkte 25.000 tot en met 50.000 IE)
- Vitamine D tabletten (800IE- o.a. ivm Baxter optie en indien combipreparaat met calcium niet geïndiceerd is)
- Combinatiepreparaten vitamine D met calcium en combinatiepreparaten van vitamine D met bisfosfonaat
- Vitamine D analogen (met indicatie op recept bv ernstige nierfunctiestoornis)
- Calciumpreparaten (bij osteoporose en goede vitamine D status of lactosedeficiëntie, waardoor inname zuivelproducten als calciumbron niet toereikend is).

Graag vernemen wij uw reactie,

Hoogachtend,

Namens Ephor:

Prof dr. J. (Koos)R.B.J. Brouwers, klinisch farmacoloog (secretaris)
Dr. Paul A.F. Jansen, klinisch geriater/klinisch farmacoloog (voorzitter)

Namens SIG Farmacotherapie bij Ouderen:

Dr. Wilma Knol, klinisch geriater/klinisch farmacoloog (voorzitter)

Kopie: KNMP, FMS, NHG, Leden Vaste Kamercommissie Volksgezondheid (VWS)

Geraadpleegde literatuur:

- [1] Bliuc D. Bisphosphonates reduce all cause mortality in women and men. Medscape. Sep18,2016
- [2] Pharm AN et al. Cost-effectiveness of oral bisphosphonates for osteoporosis at different ages and levels of life expectancy. J Am Ger Soc 2011;59:1642-9.
- [3] Ferko NC et al. How rebates, copayments, and administration costs affect the cost-effectiveness of osteoporosis therapy. Manag Care 2012;21:44-52.
- [4] Bjelakovic G et al. Vitamine D suppletion for the prevention of mortality in adults. Cochrane Database Syst Rev 2014;10: (1)CD007470 .
- [5] Cianferotti L et al. Changing patterns of prescription in vitamin D supplementation in adults: analysis of a regional dataset. Osteoporosis Int 2015;26:2695-702.
- [6] Wu X et al. Poor medication adherence to bisphosphonates and high self perception of aging in elderly female patients with osteoporosis. Osteoporosis Int 2016, Sep 13 in press